

2. søndag i advent 2021

Salmer til på søndag 2. søndag i advent, 5. december 2021 kl. 11.00 i Arninge kirke og kl. 14.00 i Dannemare kirke

87 Det første lys er Ordet, talt af Gud

78 Blomstre som en rosengård

271 I jomfruer, I kloge

74 Vær velkommen, Herrens år (Advent)

Denne hellige lektie skriver profeten Esajas: Men der skyder en kvist fra Isajs stub, et skud gror frem fra hans rod. Over ham hviler Herrens ånd, visdoms og indsigts ånd, råds og styrkes ånd, kundskabs og gudsfrygts ånd; han lever og ånder i frygt for Herren. Han dømmes ikke efter, hvad hans øjne ser, fælder ikke dom efter, hvad hans ører hører; han dømmes de svage med retfærdighed, fælder retfærdig dom over landets hjælpeløse. Han slår voldsmanden med sin munds stok, og med læbernes ånde dræber han den uretfærdige; retfærdighed er bæltet om hans lænder, trofasthed bæltet om hans hofter. Ulven skal bo sammen med lammet, panteren ligge sammen med kuddet; kalv og ungløve græsser sammen, en lille dreng vogter dem. Koen og bjørnen bliver venner, deres unger ligger sammen, og løven æder strå som oxen. Spædbarnet leger ved slangens hule, det lille barn stikker sin hånd ind i hugormens hul. Ingen volder ondt eller ødelæggelse på hele mit hellige bjerg; for landet er fyldt med kundskab om Herren, som vandet dækker havets bund. På den dag skal Isajs rodskud stå som et banner for folkeslagene; til ham skal folkene søge, og hans bolig skal være herlighed.

[Esajas' Bog 11,1-10](#)

Prædikant: Henrik Gade Jensen

For 3 uger siden var jeg i Berlin med vores yngste søn, en 4-dages far-søn tur. Vi så hvad skal man se i Berlin, og sønnike havde aldrig været der før og jeg boede der i 1980erne, så vi var sådan set lige fremmede og lige nysgerrige overfor den nye tyske hovedstad.

Jeg kendte kun Berlin som en delt by med mur ned igennem, med skydetårne og vagtposter, så det var en stor oplevelse at kunne gå gennem Brandenburger Tor. Jeg husker den kun som en grænse skarpt bevogtet.

Og også gå over den tidligere grænseovergang ved Check-Point-Charlie, hvor der stod amerikanske og russiske tanks overfor hinanden som i en hanekamp. Nu er det helt turistet, masser af butikker, cafeer og burgerbarer.

Et af de mange souvenirs, som kan købes i alle turistbutikker, var et billede af DDR's sidste leder Erich Honecker og Sovjets sidste leder Gorbachov i varm omfavelse. Billedet er

berømt og blev taget kort før Murens fald i 1989, da Sovjets leder var på besøg i Øst-Berlin for at fejre Østtysklands 40 års beståen.

Gorbachov sagde dengang nogle ord til den østtyske leder, som siden er blevet berømte:

”Den, der kommer for sent, straffes på livet”.

Ordene var ment både som advarsel og et godt råd. For Sovjetunionens nye leder Michael Gorbachov mente, at kommunismen skulle reformeres, for ellers ville den falde sammen. Det var han begyndt på i Moskva, men i Østtyskland holdt man sig til den gammelkommunistiske rene vare og politbureauet ønskede ikke at ændre på noget. Alt var jo godt – i hvert fald sin hensigt.

Da DDR faldt sammen et måneds tid efter Gorbachovs ord, blev de ikke mindre vindebefængte.

Og rigtigt er det jo: man skal kende sin besøgstid!

Og det er også noget af det sværeste i livet.

Hvornår skal man slå til? Hvornår er det NU?

Et gunstigt øjeblik kan passere og så er muligheden der ikke mere.

Samtidigt ligger det også i menneskenaturen, at vi ikke vil gøre noget forhastet, overilet, hovedkulds, ubesindigt. Vi skal overveje, fornuftigt og ræsonerende, hvad der er det bedste at gøre.

Men så forpasses øjeblikket.

Så forskertser vi momentet.

X

Indenfor alle områder af menneskelivet kræves der en intuition for, hvornår der skal handles.

I erhvervslivet, i politik, i kunsten, i en fodboldkamp – over alt kræves der evne til at læse tiden og agere i den.

Det er altid bittert at komme for sent med en god ide. At opfinde den dybe tallerken 100 år for sent!

Succes er jo ofte blot dette at kunne aflæse tiden og bringe sig i fluks med tidsånden.

Og ofte sker det ganske ubevidst.

X

Tænk altid på hvem der fik kongedatteren!

Det var ikke de lærde brødre, der kunne byens aviser udenad, forfra og bagfra, og det latinske leksikon tillige, og kunne konversere om enhver sag.

Nej, det blev lillebroderen, KLODSHANS, der løb med gevinsten, for han kunne handle i øjeblikket, spontant agere i situationen uden stads og fornemhed, han gik lige ind i folk med træsko og pludder på.

Et latinsk udtryk lyder: *Carpe Diem*.

Det betyder: grib dagen, grib øjeblikket, grib momentet, grib tidspunktet.

x

”Våg derfor, for I kender hverken dagen eller timen”.

Sådan hører vi i dagens tekst, som er en slags reprimande om at kende sig besøgstid.

Jesus fortæller om ti jomfruer eller brudepiger, som det nu er oversat til, som skal deltage i et bryllup. Hver af de ti bærer en lampe eller en fakkel, mens de venter på brudgommen, som skal komme i løbet af natten. Men de er ikke alle lige smarte. 5 har bragt olie med til lamperne og de 5 andre har kun taget lyset med.

Da det bliver midnat og de skal møde brudgommen og lyse vej for ham, opdager de 5 at de ikke har olie til lamperne. De spørger de andre om at låne lidt olie, men der er ikke nok til alle. De fem vise brudepiger kan derfor ledsage brudgommen og lyse vejen op, mens de 5 uden olie ikke kan tage del i festligheden.

Denne lignelse om de ti jomfruer eller brudepiger var især kendt og benyttet tidligere som et symbol på den sidste tid, dommens dag, og at man skal være beredt og kende sin tid.

Ja, nogle bibelforskere mener, at den ikke stammer fra Jesu egen mund, men er en tilføjelse fra den tidligste kristendom. For da var dommedagsforestillinger nærværende og spillede en større rolle end på Jesu tid.

x

Brudgommen er et billede på Kristus, at vi skal være beredte til at følge ham og oplyse hans vej. Derfor skal vi hele tiden leve, som var Kristus på vej, så vi kan følge ham, lyse ham op, leve som hvert sekund er afgørende, hver time kræver din sjæl.

Derfor skal det heller ikke forstås som om vort menneskeliv er under dom, og slet ikke, at der er en sidste dom, et afsluttende regnskab for menneskeslægten. Hvor alting gøres op og døren til himmerige lukkes for nogle og åbnes for andre.

Tværtimod drejer teksten sig om, at det har mening og nærvær at kende sin time, eller som vi også siger: sin besøgstid.

x

Lavpraktisk kender vi alle, at vi forpasser en mulighed. Det kan være helt banalt: et udsalgstilbud vi ser, og gerne vil købe, men nøler, og når vi så kommer tilbage, er varen solgt. Det kender vi alle. Det gælder om at slå til, når tid er.

Men sådan gælder det også i livet. At leve livet er også at handle og tage beslutninger. Ofte på spinkelt grundlag.

Vi kender alle typen, der er bange for at beslutte sig, nøleren der venter for længe, og aldrig får gjort noget. For der er altid gode grunde til at overveje en sag en ekstra gang.

x

Når Jesus fortæller denne lignelse, som kun findes i Matthæus-evangeliet, er det for at minde os om, at livet leves og skal leves i tiden. Vi er bundet af tiden, af den tid der ikke kan gentages, men som uigenkaldeligt gør nuet til fortid i løbet af få sekunder eller timer eller dage.

Her i livet lever vi i tid. Ja, vi har hver et ur på hånden til at minde os om tid, at vi har en aftale kl. 12 eller kl. 4, ikke må komme for sent, huske at tage olie med til lamperne, eller benzin på bilen eller kager til kaffen.

X

Sådan har det ikke altid været. Det er ikke universelt.

De gamle grækere, i Antikkens Grækenland, troede man ikke på en fremadrettet tid. For dem gik alting i ring, sjælen var evig og kunne ikke dø. For dem var der ikke en besøgstid.

Tiden var cirkulær, gentog sig, gik i ring. Der var intet nyt under solen.

Kristendommen og jødedommen, Ny og Gammel Testamente, har derimod en lineær tid. Tiden er fremadrettet, uigenkaldelig, momentet gentager sig ikke.

x

Teksten i dag viser hen til, at vi skal kende vores tid, vores moment, og handle i rette øjeblik.

Der kan være millioner på spil i at kende momentet.

x

Da jeg var barn, ville jeg være opfinder.

Så spurgte jeg min mor, hvad jeg skulle opfinde. For jeg kunne ikke finde på noget. Alt var jo opfundet. Hver ide var realiseret. Hver tanke var tænkt.

Og så skal man heller ikke være opfinder – eller kunstner, eller forfatter eller modeskaber.

For det handler om at læse tiden, forstå tidsånden, og levere lige netop det produkt, som passer til tiden.

Provokerende kunstværker kan mange år senere virke platte og ærkesløse, men dengang var det dagsordensættende og moderne og definerede tiden.

Tiden er vigtig.

Den er vigtig at aflæse og kende. Ikke komme for sent til livet, ikke glemme olien til lamperne, men være til stede i øjeblikket. Her og nu.

Lad vores lampe brænde i livet, til lys og glæde for alle omkring os, os lad og så møde evigheden, når den tid kommer og vi ikke mere kan give lys.

AMEN